

TORONTÁL

Ara: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obiljeva (Zapolya) u. 1
75
para

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . 180 D | Negyedévre . 45 D
Félévre . 90 D | Havonta . 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délelben

Ara:
75
para

Susak készülődik a bevonulásra.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 26.

Aleksander király tegnap írta alá a san-margaritai konvenciót, melyet olasz részről már a napokban kitesztettek. Az aláírási aktsussal most már véglegesen befejeződtek az egyezmény körüli munkálatok s már csak a végrehajtása van hátra.

Mindkét részről megtették a szükséges intézkedéseket. Dr. Ninesity Momesilo külügyminiszter utasítására Orica admirális Rasity és Silovity kíséretében Abbaziába utazott, ahol az olasz delegációval tárgyalásokat folytat a kiürítés fogantatásáról.

A katonai és polgári hatóságok szintén elkészültek már feladatukkal. Az olasz katonaság zöme már elhagyta a kiürítendő területeket s csak kisebb őrségeket hagytak hátra. Az olasz polgári hatóságok szintén eltávoztak már a zónáról.

Susak átvétele szerdán reggel történik. A város nagy ünnepekkel szándékozik megülni a bevonulás napját. Reggel hét órakor vonulnak be a városba az ünnepi díszbe öltözött polgárság sorfala között teljes hadifelszereléssel ellátva az SHS hadsereg. Este fáklyamenet lesz, a parton pedig örömtüzeket gyújtanak.

Uj választási törvény Bulgáriában.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 26.

Szófiából jelentik: A szobranje másodszori felolvasásban is elfogadta a választási törvényt, mely számtalan újítást vezet be a parlamenti választásokba. Többek között megszünteti az eddigi proporciós rendszert és a többség biztosítását vezeti be. A választási törvény értelmében azonkívül szavazati jogot kaptak a muzulmánok és a cigányok is, úgy hogy a választók száma jelentékenyen megnövekedett.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy a kormányt alkotó párt országos választások esetén szívesen mandátumhoz jut.

A főbizottságok nem türnek ellenvetést.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 26.

A radikális-párt főbizottsága, miután a kiáltvánnyal elkészült és az ekörüli munkálatokat teljesen befejezte, a tegnapi és a mai napon azal foglalkozott, hogy tisztázza a vitás kérdéseket, melyek sok helyütt annyira elfajultak, hogy két lista kiállítására vezettek. Hosszu vita után a főbizottság nem hozott döntést, hanem egy határozott, hogy előbb részletes információkat kér azokból a kerületekből, ahol ellentétek támadtak a lista összeállításánál. A hivatalos radikális lista mellett, sok helyütt más lista is szerepel. Ezen frakciók vezetőit felszólítják, hogy vagy vonják vissza a jelöléseket, vagy pedig könyörtelenül kizárják őket a párt tagjainak a sorából.

A demokrata-párt főbizottsága holnap délelőtt tart ülést, amelyen a topical és kragujeváci kerületekben felmerült ellentéteket tárgyalja meg s keres kibékülési módot. A

demokrata-párt azon az állásponton van, hogy a határozatának ellenszegülő tagokat kizárja a pártból.

A választási agitáció az ország egész területén lázasan folyik. A vidéki községekben egymást érik a képviselőjelöltek, akik a legkápározatosabb színekkel esetelik egyedül üdvözítő pártjuk nagyszerű programját és szédületes jövőjét. Persze nem mulasztják el beszédük végén a csatlakozást hangoztatni, ami igen sokszor eredménytelenül történik.

A beogradi „Vreme” hosszabb cikkben foglalkozik a küszöbön lévő országgyűlési képviselőválasztásokkal és azok esélyeivel. A lap megjegyzi, hogy éles harcokra van kilátás, melyekben mint ellenfelek leginkább a pártokból kivált frakciók vesznek részt. A „Vreme” szerint a Vajdaságban, különösen Bečkerekben, Somborban és Novi Sadon heves harc lesz Protityék és a hivatalos radikálisok között. Bečkerekben és Suboticán vehemens küzdelemre készül a demokrata-, Davidovity- és Pribiesvity-frakció.

A legfiatalabb korosztály összeírása.

Mikor lesznek a sorozások.

Bečkerek, febr. 27.

Az 1900—1902. évfolyambeli nemszláv hadkötelesek harmadik csoportja március 6-ikán vonul be. Ezzel a nemszláv hadkötelesek legnagyobb része megkezdik katonai szolgálatát s még csak kisebb része vár a behívásra. A legutolsó csoportról, amellyel valamennyi 1900—1902-es bevonul, a napokban megjelenő rendelet fog intézkedni. Valószínű, hogy ezek is rövidesen megkezdik katonáskodásukat.

Az 1903-as évfolyambeliek összeírását a napokban fogantatják. A városi katonai ügyosztályban minden előkészületet megtettek,

hogy az összeírással járó nagy munkát zavartalanul elvégezhessék. Az érdekelt hadköteleseket annakidején felszólítják a jelentkezésre és alfabetikus sorrendben felveszik őket a katonai listákba. A jegyzékekbe beírják az illető fél nevét, személyi adatait, a hozzátartozók számát és azok foglalkozását, a szülők adójának összegét, mert ezeknek az adatoknak alapján dönt a sorozó bizottság a szolgálati idő és a beosztás felett.

Az összeírások befejezése után összeállítják a sorozó-bizottságok részére a szükséges névsorokat s ezzel az 1903-asok körüli munkálatok nagyrészt befejezték.

Az 1903-as évfolyambeliek sorozásának ideje felől nem történt még

TÖZSDE

Február 26.

Beograd. (Zárlat.) London 49490, Páris 625, Newyork 10350, Genf 1952, Szaloniki 115, Milano 495, Prága 308, Berlin 045, Wien 0147, Bukarest 5150, Szófia 60, Budapest 355.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00239, Hollandia 21075, Newyork 53125, London 2506, Páris 3247, Milano 2567, Prága 157750, Budapest 01850, Beograd 510, Bukarest 260, Varsó 00115, Wien 0007475, bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Varsó 7, a többi változatlan.

intézkedés. Előreláthatólag az idén is április hónapban kezdik meg a sorozásukat a Vajdaságban, úgy hogy Bečkerekre előreláthatólag július hónapban kerül a sor.

Bečkerek követeli az államtól a jussát.

A polgármester beogradi utja.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, febr. 27.

Ismeretes, hogy az állam már két év óta nagyobb összeggel tartozik a városnak, amelyet többszöri sürgetés után sem fizetett ki. Az évről-évre nagyobbodó adósság onnan keletkezett, hogy az állam még 1918-ban nagyobb segélyt szavazott meg a városok részére, hogy ebből a drágasági pótlék címén kiutalt összegből fedezhessék deficitjüket. Bečkerek városa a megszavazott segélyek egyrészét át is vette, az utolsó részletet, létszáz ezer dinárt azonban a mai napig sem folyósították. A város vezetősége több ízben megsürgette a pénz kintalását, de intervenciója nem járt különösebb eredménnyel. 1921 januárjában megszüntette az állam a segélyeket, mivel azonban nem akarta teljesen támogatás nélkül hagyni a helységeket (városokat, községeket egyaránt) új jövedelmi forrást biztosított részükre. A községi vagy városi közegek által behajtott állami adóbol tíz százalékos részesedést engedélyeztek, mellyel meglehetősen szép bevételt szereztek. Bečkerek városa az állami adók utáni százalék címén körülbelül egy millió kétszáz ezer dinárra tart igényt, amelyet annakidején be is jelentett a pénzügyminisztériumnak.

Mivel a pénzügyminisztérium a többszöri sürgetés dacára sem mutatott hajlandóságot Bečkerek jogos követelésének teljesítésére és a városnak megszavazott összegekre sürgösen szüksége volna, Aleksity Bogoljub polgármester elutazott Beogradba, ahol közbenjárt az illetékes minisztériumban. A polgármester tegnap érkezett vissza Beogradból, még pedig kielégítő eredménnyel. A pénzügyminisztériumban a leghatározottabban kijelentették, hogy Bečkerek követelését beállítják a költségvetésbe s amint megszavazzák a szükséges hitelt, haladéktalanul folyósítják.

Összedült egy ház a Pupinova-utcában.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 27.

Tegnap éjjel erős recsegés-ropogásra, majd ennek nyomában felhangzó rémes robajra lettek figyelmesek a város kellős közepében fekvő Pupinova (Árpád) utca lakói. A detonációszerű zaj a Pupinova-utca 2. számú ház udvarából hallatszott. Az első pillanatban senki sem tudta, hogy voltaképpen mi történt és az éjszakai nyugalomból felriadt embereket csak nagysokára nyugtatta meg a helyszínről hozott hír.

Éjfél körül történhetett, hogy a Pupinova (Árpád) utca 2. számú ház udvarában lévő épület amugy is rozoga falai félelmetes zajjal megrepedeztek. A következő pillanatban oly rengés érte a földet, mintha az épület teljesen összeomlott volna. Az épületnek a szomszédos 4-es számú házra néző fala mintegy hét méter körzetben összeomlott és mázsás darabokban a szomszédos udvarba zuhant. Szerencsére nem estek messzire a kőtörmelékek, különben könnyen betemethették volna az alig fél méter távolságban álló lakóházat. Az összeomlott épület egy részét lakásnak használják, a lakás egyik fali részét szintén megrongálta az összeomló fal, anélkül azonban, hogy komolyan veszélyeztetné a lakók életét.

A ház Rózsa S. utodának tulajdonát képezi, akik az összedőlt falrészét újra felépítették.

A Köztisztviselők szövetkezetének közgyűlése.

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezeté” vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta rendes évi közgyűlését a Kaszinó nagytermében, 212 szövetkezeti tag jelenlétében. Aleksity Bogoljub elnök az ülést megnyitván, jegyzőkönyvhiteljesítőül Stakity Zsarko és dr. Vinczehidy Ernő tagokat ajánlotta, akiket egyhangulag meg is választottak.

Az 1922. évi jelentést, számadást, mérleget felolvasás után megjegyzés nélkül elfogadták a számadóknak a felmentvényt egyhangulag megadták.

A jelentés szokásszerű adataiból csak az 1922. évi pénztári forgalmat említjük, amely az 1921. évi 6 millió 482.000 dinárral szemben az 1922. évben 11.150.000 dinárra emelkedett.

A tárgysorozat következő pontja a megüresedett 4 igazgatósági tag-ság betöltése volt. Az igazgatóság Grity Stevan, Pinn Paja, Mocity Sándor és Pöpl Péter szövetkezeti tagokat ajánlotta megválasztásra, ezzel szemben a szövetkezeti tagok jelentékeny száma dr. Balla Emil, Burget József, Gelsing Gyula és Köhler Károly szövetkezeti tagok mellett foglalt állást. Aleksity Bogoljub elnök az alapszabályok rendelkezése értelmében elrendelte a névszerinti szavazást, amely azonban lefolytatható nem volt, mert

a hivatalos névjegyzék pártolónak sürgető kívánságára az ellen-névjegyzék beadói beleegyeztek, hogy két jelöltjük és a hivatalos jegyzék két jelöltje mondassék ki megválasztottnak, amihez képest az elnök kihirdette, az igazgatóságba 1923/25 évekre dr. Balla Emil, Burget József, Pinn Paja és Mocity Sándor tagok egyhangulag megválasztottak.

Ezután az ügyvezető-titkári állás betöltése került sorra.

Az elnök felolvastatta az igazgatóság egy ülési jegyzőkönyvét, amely szerint az igazgatóság a Strosz Béla lemondása folytán megüresedett ügyvezető-titkári állásra a közgyűlésig Grujity Novákot helyettesítette. Majd kijelenti, hogy a titkári állásra kiírt pályázat folytán több, névszerint említett kérvény folyt be s a kérvényezők közül az igazgatóság Grujity Novákot ajánlja, mint akinek keresk. akadémiai képesítése van. Az elnök a szavazást elrendelte s a szavazatszedő küldöttség elnökeül Stakity Zsarko, tagjaiul dr. Vinczehidy Ernő, Pelikan Lipót és Strosz Béla

tagokat kérte fel. A szavazás alkalmával 197 szavazólapot adtak le s ezekből 147 szavazat Grujity Novákra esett.

Miután az elnök Grujity Novákot megválasztott ügyvezető-titkárnak jelentette ki, indítványozta, hogy a közgyűlés Strosz Béla lekötését titkárnak azért az odaadó munkásságáért, amelyet éveken át a szövetkezet érdekében kifejtett, hálás köszönetét nyilvánítsa, amely indítvány egyhangulag elfogadott.

A közgyűlésen az „Állami Alkalmazottak Beszerzési Szövetkezetének Szövetségét”, amelynek a mi Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetünk már két éve tagja, Mandity S. szövetségi igazgatósági tag képviselte, aki nyílt ülésben kijelentette, hogy a szövetség tagjai közül a mi szövetkezetünk mutatta fel az elmúlt évben a legszebb eredményt s további működéséhez szerencsét kívánt.

Végül Stakity Zsarko tag az elnök pártatlan működését köszönte meg, mire az ülés fél 1 órakor véget ért.

Baleset. Batian Gyorgye II éves uzdini földművesfiu egy régi vadászfegyverből származó tölténnyel játszódott. Játékközben felrobant a töltény és leszakította a jobb kezének három ujját. Behozták a beeskereki kórházba.

Hányan jöttek haza orosz hadifogságból. Beogradból jelenti tudósítónk: A belügyminisztérium statisztikája szerint 1918 november elsejétől 1923 január elsejéig 28.000 közlegény és altiszt és százötven tiszt került haza orosz hadifogságból.

A cseh kormány lovakat vesz az SHS államban. A csehszlovák állam földművelésügyi minisztériumának egy külön bizottsága a március 3-iki országos vásáron Beeskereken lovakat fog vásárolni. Vásárlásra kerülnek „Nonius” típusú ménék és kancák, amelyeknek törzskönyvi leszármazása bizonyítható.

Még mindig az SHS—román határkérdés. Beogradból jelenti: Csolak Antity bukaresti SHS követ Beogradba érkezett, ahol referált az SHS és Románia közötti határkiigazítás kérdéséről.

Bezárták a jassyi egyetemet. Bekestől jelenti: Jassyban a román diákság ismételten meg akarta akadályozni a zsidó egyetemi hallgatókat, hogy az előadásokon részt vehessenek. A kormány emiatt újra bezáratta a jassyi egyetemet.

Atulalások és esek kiírások a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközök a Nagybeeskereki Takarékpénztár. Veliki Beeskerek, Korona-utca 52. épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezető igazgató 52.

Koresolyákat, orvosi műszereket és minden egyebet nikkelez és galvanizál Krausz Veliki Beeskerek. Telefon 320.

Sport

Vívás.

A budapesti vívóévad egyik legklasszikusabb versenyt, a Nagy Béla vándordíjas versenyt tegnap fejezték be. Tizenkét egyesület képviseltette magát egy-egy vívóval. A verseny szenzációja volt, hogy a tavalyi győztes Uhlyaryk az ideai helyre se jutott. A vándordíjat erre az évre a BBTE nyerte meg régi versenyvívója, Duney révén 5 győzelemmel. Második lett Glikay (Müegyetem) 3 győzelemmel, harmadik Idrányi (Ludovica) 2 győzelemmel.

Athletika.

A MAC első mezei futóversenye a nehéz, sáros talaj miatt gyenge eredményeket hozott. A rendező egyesület biztosan nyerte a versenyt. A csapatverseny eredményei: 1. MAC 42 pont. 2. FTC 60 pont. 3. MTE 81 pont. — Egyénileg: 1. Bejey (MAC). 2. Zemplényi (MOVE). 3. Zeltány (MAC).

Az MTK is megrendezte első mezei futóversenyt 1. MTK 38 pont. 2. budapesti Move 55 pont. 3. FTC 63 pont. — Egyénileg: 1. Somogyi (MTK). 2. Végh (FTC). 3. Gál (MTK). — A MAC versenyének távja 4 és fél km. 50 futóval, az MTK távja 2 és fél km. 55 futóval.

HIREK

Febr. 28.

1683-banszül Reaumur (Reomür) francia természettudós A róla elnevezett termométer beosztás, Reomür-porcellán és Reomür-ötvény (70 rész antimon, 30 rész vas) fentalálója.

A Közművelődési Egyesület matinéja. A Közművelődési Egyesület következő matinéje vasárnap délelőtt 11 órakor lesz, amikor Brájer Lajos dr. amerikai impresszióiról fog beszélni. Brájer Lajos négy hónapig tartózkodott most kint Amerikában és mindenestre érdekes, hogy egy éleslátókörű ember milyenek látja a mai Amerikát, amely kétségkívül kezében tartja a kiülő világ problémájának megoldását.

Házasság. Simity Milorad szvilojevoi jegyző, a B. B. B. titkosrendőrségének volt főnöke tegnap tartotta esküvőjét a tiszahelyesi templomban Klobucsarity sajani jegyző és neje Ozsvald Margit bájos és nagyműveltségű leányával Arankával. Tanuk voltak: Lazevity Vasza államtitkár, az államvédelmi osztály főnöke és Raity Szvetisláv torontálmezei alispán, ki személyesen meg nem jelenhetvén, Jakovljevity Milorad Velika Kikinda város rendőrfőkapitányával helyettesítette magát.

Zenétörténeli előadás a Kaszinóban március hó 1-én, esütörtökön este 9 órakor. A programmon szerepel Locatelli és Tartini egy-egy szonátája, Pergolese G-dur triója, Sammartini Es-dur triója és Pergolese Stabat Materje (a capella). Interpretálnak Griffel Lajos, Juhász Ferencné, Láng Imre, dr. Selymessy Sándorné, Uhlyrs Károly és a harmincöt tagból álló egyházi énekhar Weinger József karmester vezénylete alatt. A zene történeli részét Juhász Ferenc ismerteti. Belépődíj 10 dinár. Jegyek elővételben Mangoldnál.

Nagy sztrájk a faiparban. Bosznabrodából jelenti, hogy ott tegnap sztrájk tört ki a faiparban. Eddigéle ezer munkás szüntette be a munkát.

A királyné a szerb irodalmat tanulja. Beogradból jelenti tudósítónk: Mária királyné mellé egyetemi tanárokat osztottak be a szerb nyelv és irodalom, valamint az ország történelmének és földrajzának oktatására. Popovity Bogdán dr. a szerb nyelv és irodalmat, dr. Gyorgyevity Tihamér pedig a történelmet és földrajzot fogja ismertetni.

Elveszett. A vasárnap délutáni gyermekbál alkalmával tévedés folytán valaki elvihetett egy egészen új barnás-fekete színű hosszú szőrű boát. Megtalálóját adja le a „Torontál” kiadóhivatalában, vagy a Kaszinó ruhatárosnéjánál. Lászlónál.

Egy új beeskereki zeneszerző. A napokban egy új beeskereki zeneszerzővel ismerkedett meg a közönség. Weinberger Istvánnak, egy fiatal, törekvő komponistának sokat ígérő, biztató munkáit játszották a Rózsában, amelyekkel őszinte elismerést vívott ki magának. Weinberger már előzőleg több műértőnek benyújtotta egyik-másik művét, akik a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak kétségtelenül megnyilvánuló tehetségéről. Most, hogy darabjaival — bár csak a szűkebb — nyilvánosság elé lépett, csak megismételhetjük az elismerő bírálatot.

A beeskereki Sokol előadása. A helybeli Sokol vasárnap délután sikerült „szelot” rendezett az egyesület tornatermében. Sztanojevity Milos gimnáziumi tanár az oroszországi állapotokról tartott érdekes előadást. Utána zongorasám, majd szindarab következett, melynek interpretálóját nagy sikert arattak. Eredeti, nagy derűtséget keltő monológ volt a következő szám. Roknity Velja, a közbismert humorista-író, aki hosszabb ideje Beeskereken élelapot szerkesztett, „Férjhez akarok menni” címen nagyszerű zamatos monológot írt, amelyet Crka Perity urleány adott elő, igen ügyesen. A közönség zajosan ünnepelte a szerzőt és előadót egyaránt. Egyfelvonásos zárta be a sikerült előadást, melyet tánc követett.

A Déli vasut ügye döntés előtt.

„Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 26.

A Rómában február hó 15-én megkezdődött Déli Vasut konferenciájáról a következő hírt kaptuk:

A konferencia két egyezményt tárgyal. Az egyik, amelyben a négy érdekelt állam: Magyarország, Olaszország, Ausztria és az SHS közötti vasuti forgalom szabadságát, a vám és egyéb közlekedési ügyi kérdéseket állapítják meg, a másik egyezményben pedig csupán a Déli Vasut jövődöbeli üzemeltetésével foglalkoznak.

Az olaszok azt javasolták, hogy a Déli Vasut kötvénytulajdonosainak kielégítésére, valamint a vasut további fenntartására a négy érdekelt állam huszmillió aranyfrankot garantáljon évente.

Az értekezleten most tárgyalják, hogy ez az összeg hogyan fog megoszlani a négy érdekelt állam között. A tárgyalások kedvező mederben folynak, úgy hogy valószínűleg rövid idő alatt sikerül megfelelő megállapodást létesíteni.

Liszt Ferenc kalandja Milánóban.

Wien, febr. 26.

A Lettura című milanoi folyóirat legújabb száma Liszt Ferenc, a világhírű magyar zongoraművész és komponista milanoi tartózkodásáról közöl igen érdekes és eddig nem ismert részleteket. Liszt Ferenc, alig huszonhat éves korában, de már a világhír glóriájával a neve körül, került Milanoba, amely akkor még osztrák fennhatóság alatt állott. Kezdi karrierjének legnagyobb sikereit ebben a nagy olasz városban aratta, de a milanoi tartózkodáshoz kellemetlen emlékek is fűződnek. Liszt Ferencnek titokban el kellett hagynia a várost, még pedig egy asszony miatt.

Liszt Ferenc 1837-ben járt Milanoban. A milanoi Caffé alla Scala volt akkorban a szellemi élet központja. Liszt érkezését megelőző hónapok alatt csak róla, a magyar „cembalista”-ról folyt mindenütt a szó. Ez érthető is volt. Liszt nevét a hír szárnyaira vette, másrészt pedig akkoriban a milanoiak nagy előszeretettel és nemes szenvedéllyel kultiválták a zenét. Liszt megérkezése után több hangversenyt tartott, azonkívül az akkori szokásnak megfelelően a hallgató közönség által feladott témákra rögtönzött. Volt olyan szellemes hallgató is, ki Lisztől azt kívánta, hogy a milanoi dómról adjon elő egy rögtönzést. Ezekről az improvizációs estékről

Gyönyörű modellkalapok,

szövet-, crepdechín-, fulardselyemruhák és Jumperek érkeztek! Alakítást és szalma átvásalását vállalom. ASZLÁNYI JULIA női kalsp- és divatterme, Nemanjina u. 7. sz. Tunner-ház.

egy akkori francia nyelven megjelenő milanoi lap azt írja, hogy Liszt a kivánságoknak eleget tett. Számára nem létezett akadály.

„A magyar nemzet elsőrendű művésszel ajándékozta meg a világot, aki zongorája mellett ülve, Rossini, Paganini, Rubini, La Malibran és Thalberg tudását egyesíti magában. Liszt minden egyes ujjával egyszer egy ördög, máskor pedig angyal. A zongora poétája ő, kit Hugó Viktorhoz lehet hasonlítani.” Így irt a milanoi francia lap.

Liszt Ferenc iránt, a kiváló francia regényíró, Balzac Honoré is nagy csodálatot érzett, ki éppen Liszt milanoi tartózkodása alatt érkezett oda. A fiatal zongoraművészért egyébként az előkelő milanoi családok között valóságos versengés folyt. És éppen ez volt az oka annak, hogy Liszt Ferenc milanoi tartózkodása oly disszonáns akkorddal végződött. A magyar zseni ugyanis nem egyedül jött Milanoba. Elkísérte őt d'Agoult gróf felesége, leánykori nevén Flavigny Mária. A grófné harminchárom éves volt és a rossz nyelvek akkoriban azt beszélték, hogy Liszt Ferencet egyenesen elbódította egy lombard szépség karjai közül. D'Agoult grófnének Lisztől három gyermeke született, akik közül az egyik Cosima, mint ismeretes, Wagner Rikárd felesége lett.

Liszt D'Agoult grófnét el akarta fogadtatni a milanoi előkelő társaságokkal, ez azonban nem sikerült. Milano egyik legelőkelőbb szalonjában, melyet Maffei Klára grófnő tartott, D'Agoult grófnő megjelenése egyenesen kínos feltűnést keltett. Liszt ezen elkeseredve, a párisi Revue Musicaleban a milanoi viszonyokról egy cikket irt, melyet a milanoi francia lap is közölt. A cikket a milanoiak magukra nézve sértőnek találták és ettől a pillanattól kezdve az ünnepeket magyar zongoraművésznék élete tarthatatlanná vált Milanoban. Jellemző, hogy az ügyvel foglalkozott az osztrák titkosrendőrség is, mely bizalmas jelentést küldött a rendőrigazgatónak, Torresani bárónak. Liszt a Bella Venezia nevű szállóban lakott, ahová a cikk megjelenése után özönével érkeztek nevére a fenyegető névtelen levelek. A rendőrség kénytelen volt beavatkozni és Liszt D'Agoult grófnővel együtt örökre elhagyta Milanót.

SZINHÁZ.

Kedd: A kis gróf, operette 3 felv. Kezdeté este 8 órakor.

A tegnap estére hirdetett Strausz: Böregér operettet közbejött akadályok miatt nem tarthatták meg.

Becéző leánynevek.

Aki végigolvasta napilapjaink néhány béli tudósítását, az meggyőződhetett, hogy a negédes tulzások, az izléstelen különködés és az idegen szokások majmolása mily kirívó, sőt nevetséges módon nyilvánulnak bájos ifju hölgyeink nevének becéző elferdítésénél. De álljon itt egy kis gyűjtemény ezekből a nevekből: Anine, Ari, Asi, Babsi, Bébi, Bimbula, Bobi, Beci, Bucsi, Bumi, Buncsi, Ceca, Cettli, Coni, Cunci, (Daisv), Dasi, Daci, Duca, Ducsi, Dudus, Eca, Eci, Emelka, Frici (leánynév), Ici, Pici, Icu, Imi, Jequelin, Janesi (leánynév!), Jeje, Joci, Jójó, Lanci, Lilianne, Leli, Lohs, Luló, Lulu, Maci, Macuka, Madi, Majhó, Manyi, Manyó, Matyi (leánynév!), Médi (Medy, Mady), Micka, Miterka, Muci, Mämi, Münesi, Nadine, Palika (leánynév!), Pila, Pilu, Pipi, Pirkó, Pojáci, Polette, Tenki, Tessa, Texi, Titi, Titus, Vála, Zaza, Zeiszi, Yella stb.

Csinos névsor, de mit szól hozzá a nyelvtudomány?... Először is a magyar nép jellemének alapvonásaira figyelmeztet bennünket és utal arra, hogy a magyar mélyen érző, de nem érzélgős; gyengéd, de nem negédes, nem édeskés. Természetes, hogy nyelve is ehhez a jellemvonáshoz igazodó. A magyar ember komoly, nyílt, becsületes természete a szeretet és a gyengédség kifejezésében is mértékadó és jóízű.

Aztán a nyelvtörténethez utasít bennünket a nyelvtudomány. Az is igazolja, hogy ősi kicsinyítő képzőink természetes egyszerűséggel szolgálnak becézőnevek és női bóknevek alkotására. Ime, ősi kicsi-

nyitő-becéző képzőink: -d, -di, -jdi, (Árpád-d: Arpádeska, Öröm-ed: Örömke, Leve-di (Lebediasz): Levőke, Fekete-jdi: Feketécske; -nti (Liü-nti Levente): Levőke); -ka (Erő-ka Aran-ka); -a, -sa, (Fehér-a, Fehér-sa: Fehérke); -e, -é, (Szem-e: Szemeeske, Tetem-é: Tetemke, Cson-toeska); -es (Emes: Anyácska); -es (Fia-es: Fiaeska). Ezzel szinte kimerítettük az egykoru történeti adatok és a hagyomány névanyagából kieszemelt kicsinyítő-becéző ősi képzőinket.

Még csak a nőknek osztogatott ősi bóknevek-ről emlékezünk meg. Bizony az ősök is szívesen illették a takaros leánykát a Szépa (Szépecske) és Gyönyörű tulajdonságjelzőkkel. A kecses virág is szerepelt bóknevül: Virág, Virágos. Selymes prémű állatkák neveit is szívesen adták leánykának: Nyuszt és Nyest v. Neste (két leánytestvér neve). Az anyai szeretet ősidőkben sem fukarkodott a „gyöngyöm”, „rubintom”-féle becéző szavakkal: Gyöngy, Bibura (Biborka). No meg a női eszközök egyik legbecesebbike, a tükrő sem maradhatott ki a női bóknevek szótárából és találkozunk a Tikúra (Tükröske) elnevezéssel is... de Pila-, Pilu-, meg Titi-, Tutyi-féle szertelenségekkel nálunk csak az idegen szellemnek tárt kaput nyitó nyeglőkés elharapódzása óta találkozunk.

Ma élő kicsinyítő-becéző képzőink között sines egy sem, amely igazolhatná a most divó izléstelen tulzást a becéző leánynevek osztogatásában. A Boreca, Teresi, Boriska, Jolánka, Erzsé Irmeeska, Katica, Annus, Annuska, Kató s más becéző leánynevek messze, nagyon messze esnek a Coni- meg a Jeje-féle esodabogaraktól.

Állapítsuk meg azért tulajdonképpen, hogy a divát fejlődjek bármely irányban, az izlés változzék bármiképp: a magyar ember alaptermészetéből ki nem vetkőzhetik, jóízűségét meg nem tagadja. S ha igaz, hogy minden nép nyelvében évezredek története szunnyad, a nyelvéből gondolat- és érzelmvilága tükröződik, akkor ne legyünk méltatlanok ifju hölgyeinkhez: ne osztogassunk nekik izléstelen és nevetséges neveket.

Brigadira Ristityeva (Aradáci) utcában a z o n n a l r a

KIADÓ

366

két üzlethelyiség.

Bővebbet: Piking úgyvöknél.

Megvételre kerestetik 338 egy használt

decimal-mérleg

2 métermázsáig.

Cím a Torontál kiadóhivatalában

Egy rövid „Bösendorfi” alig használt, kitünő állapotban levő

357

ZONGORA

ELADÓ. Bővebbet a Torontál kiadóhivatalában.

175

PALMA
kautsuk = talp
és sarok

Előnyök!

Olcsóbb és sokkal tartósabb mint bőr! Védelem nedvesség és hideg ellen!

Egy szép lakóház

nagy gabonarakattal és kotárkával, továbbá egy külön gabonaraktár, nagy kotárka és udvarral, a Béga-folyó mentén, a legjobb gabonabevásárlási helyen, más vállalkozás miatt eladó.

Bővebbet: 360

Braun Mór tulajdonosnál, Écska.

Német és magyar gyorsírásban jártas

kisasszony felvétetik.

Szerbül beszélők előnyben részesülnek.

359

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Petrogradska (Melencei) utca 50/52. számú

361

ház eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Szenes Istvánnál, Wilsonov trg.

Egy 6 lóerős „Hoffner—Clayton—Schuttleworth” gyártmányu

cséplőgárgitur

szabadkézből eladó. Bővebbet:

Rakucz György tulajdonosnál, Sveti Mihajlo, Torontál.

Széna eladó.

II. külkerület 121. sz.

Meszet

román származásu kőmentes la fehér darabos, valamint bükkszász tűzifát

— vagonkéntben — a legolcsóbb napiáron szállít:

LIVERY I DRUG

Áruforgalmi és Transit Iroda Dzsombolj. 317 Telefon 38.

Eredeti Wolfner-féle

293

gépszijak

uj és keveset használtak, 100—200 m/m-ig. Duplaszjak 180—450 m/m-ig jutányos áron kaphatók

Petráss Lászlónál Vel. Becskerek, Brigadira Risztitya (Aradáci) u 22/B. szám.

Egy intelligens

358

gyermekgondozónő

kerestetik egy 1 éves fiúcskához. Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Üzletmegnyitás!

A pančevoi Srpska Banka Rt. faosztálya Kovinban megnyitott, ahol mindenféle építéshez és asztalosoknak szükséges faanyag ugy kicsinyben, mint nagyban előnyös árak mellett dus választékban kapható. Fatelepünk közvetlenül a vasutállomásból kiágazó sínek mellett fekszik.

311

Magkereskedés!

TIMA VLADISAVLJEVIĆ, Marseille, 29. rue Ferrari (France) szállít azonnal a beogradi raktárból legjobb

356

takarmányrepamagot

(„Mammouth”, „Oberndorfer” és „Eckendorf”) 1 kg 14 dinár. Importál legfinomabb kendermagot „Piemont oriás”.

Rendelések és levelezés magyar nyelven is. Címzendők: Tima Vladisavljević, Beograd, Postfach 287.

Szemfedezet, koporsódiszeket,

tapétákat és mindenféle temetkezési cikket gyári áron ajánl

„DAX”

temetkezési cikkek nagykereskedése NOVI SAD Zrinyi Petra u. 20, az udvarban

Magyar faj bikaeladás.

Csekonic gróf felosztott dzsombolji törzsgulyájából 2—3 éves magyar faj

eladók Vojkica Horvát-Kécsa, posta Kiarija, Torontál.

bikák

Eladó

egy teljesen jókarban levő kukoricamorzsológép és egy 3 1/2 HP benzinmotor.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Misa Dragosev kovácsmester, Miletityeva (Temesvári) utca

322

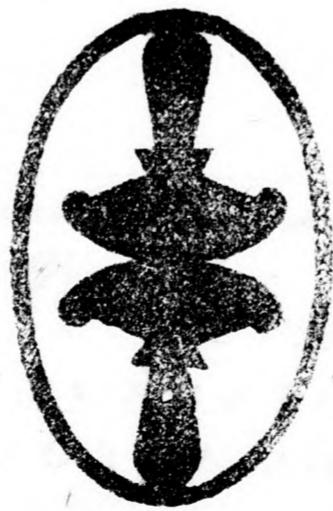
VRSAC és vidékén HIRDETESEKET a „TORONTÁL” részére felvesz

GRÖB JENŐ
hírlap hirdetési iroda, VRSAC.

PLEITZ FER. PÁL**Veliki Becskerek**

Cobilityeva (Zápolya) utca 1. sz.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.

Könyvnyomda □ Lapkiadás □ Nyomtatvány-
raktár □ Tömöntöde □ Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás.